

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei

Pe jumătate 90 Lei

În America pe an 2 dolari.

Sezo odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică

Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Școala confesională

Dela unirea cu patria mamă încoace, ne-am obișnuit să nu mai avem școli confesionale. Statul român, care nu cunoaștea și nu avea școli confesionale până la 1918, ne-a adus la cunoștință, îndatăce am devenit și noi Ardelenii cetățeni ai statului român, că el nu recunoaște școala confesională și cu banii săi nici nu o susține, dar că cine vrea, are dreptul s'o susțină, însă numai ca școală particulară. Ce înseamnă însă în România școală particulară? Că certificatele pe cari le primesc și examenele pe cari le dau elevii, nu au valoare înaintea statului, și că deci oricare elev trebuie să-și facă examenele la școala de stat și de acolo să-și câștige și certificatele, sau testimoniile cum le zicem noi pe vremuri.

Mai mult, statul a cuprins în unele părți chiar cu forța zidurile școlare ale bisericilor și și-a deschis el școala în ele, neplătind nici chirie cel puțin. Zădarnic au protestat arhierii și consistoarele împotriva acestor hotărâri, statul și-a astupat urechile, iar biserica a putut tot bate toaca la urechea surdului.

Credincioșilor le venea bine hotărârea aceasta, pentru că au scăpat de dările școlare, iar învățătorilor și mai bine, pentru că nu mai erau slugi la doi stăpâni, și bisericii și statului, și astfel biserica s'a trezit într-o bună zi fără nici o singură școală primară confesională. Bisericii unite i-au mai rămas liceele și școlile normale dela Blaj, Beiuș, Gherla și Oradea, dar nici pe profesorii dela aceste școli nu mai avea cu ce-i plăti, așa că a trebuit să ceară ajutor dela stat, care l-a dat numai cu anumite condiții grele și chiar umilitoare.

Ce erau să facă vlădicii? Le-au primit cu multă amărăciune. Se sbat ei, nu-i vorbă, și astăzi încă, asemenea peștelui pe uscat, în nădejdea că le vor mai putea îmblânzi, dar cu dl ministru Anghelescu nu prea pot răzbi.

Dacă ar ști însă credincioșii ce au pierdut prin școala confesională — și vor ști-o peste câteva zeci de ani —, s'ar trage de cap, ar da din mâni și din picioare, ar iscăli cu toții rugări peste rugări și proteste peste proteste, și le-ar trimite dlui ministru și Inaltei Regente și ar pretinde, ca statul să susțină și să

ajutoreze școlile confesionale, cari numai bine și fericire aduc cetățenilor și statului. Mai mult, cu susțin sus și tare, că peste 30—40 ani va veni însuși statul și va recunoaște greșala făcută, dar va fi prea târziu.

Școala de stat crește numai cetățeni buni — școala confesională însă crește și creștini buni, iar un creștin bun este de regulă și cetățean bun. În școala de stat propun deavalmă învățători credincioși și necredincioși, între cari și foarte mulți dușmani ai oricărei religii — în școala confesională numai învățători cu frica lui Dumnezeu. Școala de stat are în vedere numai dezvoltarea minții și a priceperii — pe când școala confesională pe lângă aceasta mai ales inima și simțemintele le dezvoltă, punând în fața copiilor drept pildă de urmat pe Mântuitorul și Învățătorul lumii, Hristos.

Un mare dușman al bisericii, învățatul Lombroso, dimpreună cu cel mai mare dascăl al lumii după Hristos, cu Pestalozzi, recunosc, că școala laică este o mare ajutoare a hoților și făcătorilor de rele, cari în școala laică își ascuțesc mintea, ca să-și poată săvârși hoțiile și omorurile cu mai multă iscusință și pricepere decât înainte. Școala laică nu-i poate desbrăca pe copii de însușirile lor rele, cel mult că se nizește să le înăbușească pentru o vreme oarecare. Școala laică nu are la îndemână armele lui Hristos: tainele pocăinței și a sf. cuminecături, cu cari școala confesională a făcut și face adevărate minuni.

Școala laică a fost germenul atâtor revoluții și mama bolșevismului dărâmtor de biserică și de stat. Învățătorii și profesorii noștri de astăzi sunt crescuți în cea mai mare parte de biserică, de aceea nu li se vede încă dușmănia fățișă împotriva a tot ce este bisericesc și dumnezeesc. Cei din Rusia, Germania și Ungaria însă sunt adevărați dușmani a tot ce este în legătură cu Dumnezeu și nu se sfiesc a spune de pe catedră, că nu este Dumnezeu și nu este raiu nici iad.

Să ne ferească Dumnezeu, să nu ajungem și noi aici, să nu audă și copiii noștri de pe buzele domnilor învățători și profesori astfel de bazaconii și de nebunii, dar și până atunci să ne

ferim noi de ei, luptând din toate puterile pentru școala confesională. Că ne-am pierdut-o, e dureros; să nu abzicem însă de nădejdea de a ni-o putea recâștiga.

Din capul locului la noi în România, ca de altfel pretutindenea, școala confesională a fost mama școlii de stat. Fără școala confesională dela Blaj e sigur că nici România n'ar fi ajuns atât de curând unde, este azi. Doar dascălii Blajului au fost aceia cari au deschis cele dintâi școli în Vechiul Regat. Dascălii Blajului au arătat mai întâiu, că noi dela Roma și din Romani ne tragem. Școlile Blajului au fost cele dintâi școli românești din lumea întreagă.

Școala confesională s'a născut încă atunci, când Mântuitorul lumii Hristos a spus învățăcelilor săi: »Mergând, învățați toate popoarele, botezându-i pe ei în numele Tatălui și al Fiului și al Spiritului Sfânt, învățându-i să păzească toate câte am poruncit vouă« (Mateiu 28, 19 și 20). — pe când școala de stat s'a născut abia în veacul trecut, în butul și de frica bisericii. Școala confesională a răspândit mai întâi cultura. Cuvintele »știința este putere« le-a spus mai întâi un Papă dela Roma, iar »cultură pentru toți« este vorba unui smerit călugăr franciscan.

Să nu ne uităm deci de școala confesională, care mai cu seamă nouă Românilor atâta bine ne-a făcut. Să luptăm din toate puterile pentru ea, și să avem nădejde, că vor veni și în România alte vremuri, când nedreptățile făcute școlilor confesionale se vor îndrepta și părinții se vor întrece în a-și da copiii lor la școli confesionale.

Prea Sfinția Sa Episcopul Dr. Iuliu Hossu, dupăce în 12 Decembrie anul trecut s'a supus unei intervenții chirurgicale, care a reușit foarte bine, Joia trecută, la 12 Ianuarie a. c., s'a reîntors dela Cluj la reședința sa în Gherla, complet reînsănătoșat. La gara din Gherla, Prea Sfințitul Arhiepiscop a fost întâmpinat de Capitlul Catedral, de întreg clerul gremial și de către corpurile profesionale ale școalelor diecezane, cari au primit cu mare entuziasm și bucurie simțită pe Părintele lor, sesit sănătos acasă. A fost o manifestație frumoasă, intimă, a dragostei și alipirii fiilor față de Părinte.

Din acest prilej — trimitem și din partea noastră cea mai sincera urări de fericire!

Grăunțe sufletești

Sacramentul pocăinții este de lipsă pentru iertarea păcatelor.

Preotul în rugăciunea de după ectenia morților zice: »Că nu este om, carele să fie viu și să nu păcătuiască, numai tu singur ești fără de păcat«. Și așa este. Nimenea dintre noi, oricât de bun și de cumnic ar fi, nu poate trăi fără de a păcătui, pentru că așa sunt de multe ispitele diavolului și atât de dese, încât bietul om cade în păcate, ori și cât de mult s'ar feri de ele. Iar dacă am căzut în păcate, și dorim să ne împăcăm iarăș cu Dumnezeu, trebuie să ne folosim de sacramentul pocăinții, după cum zice și marele conciliu (săbor) dela Trident: »Sacramentul pocăinții este de lipsă pentru mântuire, pentru ceie au căzut în păcate după botez, întocmai ca și botezul pentru cei nerenăscuți«.

Chiar de aceea sfinții părinți numesc sacramentul pocăinții al doilea botez și scândura de scăpare după naufragiu (perirea unei corăbii în valurile mării). Prin botez noi ne-am urcat în corabia aceea, care ne conduce în portul (oraș la țarmul mării, unde poposesc corăbiile) mântuirii. De câte ori păcătuim, corabia sufletului nostru se sfarmă, iar noi suntem în primejdie de a ne îneca. Ce să facem într-o astfel de clipă, plină de primejdie? Ferice de acela, care pune mâna pe o scândură ruptă din corabie, și cu ajutorul ei înoată la țarmure și scapă din perire. De aceea și numește

sf. Ieromim pocăința »scândura de scăpare după naufragiu«. De aceea zice sf. Augustin: »Nime să nu-și zică, mă pocăiesc în ascuns, mă pocăiesc înaintea Domnului, că știe celce v'a să mă ierte că ce am în inimă. Au doară fără pricină s'a zis: »Oricâte veți deslega pe pământ, vor fi deslegate și în cer, și oricâte veți lega pe pământ, vor fi legate și în cer«. Au doară fără de pricină s'au dat bisericii lui Dumnezeu cheile? Zădărnici evangelia, zădărnici cuvintele lui Hristos? Marele predicator, părintele Segneri, zice: »Ceriul este patria noastră; pământul este o țară de surghiun. Cine se poate îndoi despre aceea, că noi cu toții trebuie să tindem spre adevărata patrie a noastră, spre ceriu? Dară între pământ și ceriu zace o mare plină de primejdie. Aceasta este marea vieții noastre pământene. Adevărata corabie, pe care ne-a dăruit-o Domnul, pentru a trece de pe pământ la ceriu, a fost nevinovăția, cu ajutorul căreia am fi putut pluti, fără de nici o primejdie, dela pământ la ceriu. Dar această corabie a noastră s'a prăpădit în naufragiul pe care l-am suferit cu toții prin păcatul lui Adam. Astfel nu ne rămâne alta, de cât fiecare dintre noi să se prindă de sacramentul pocăinții, care chiar de aceea se și numește scândura sau bârna de scăpare după naufragiu«.

Oricine a făcut deci vre-un păcat de moarte, să primească cu graba cea mai mare sfântul sacrament al pocăinții.

Cu cât amânăm mai mult mărturisirea, cu atâta este mai grea întoarcerea la Dumnezeu. Pilde aflăm destule în viața de toate zilele. Dacă ți-ai scrintit un picior sau o mână, oare nu alergi numai decât la o muiere pricepută, ori la medic, care ți trage piciorul sau mâna la loc, că dacă nu, începe a se umfla, și apoi mai vindecă-o dacă poți? Dacă se găurește luntrea, oare nu ne nizuim să o cârpim numai decât, căci altfel suntem în primejdia de a ne cufunda? Dacă se iscă un foc

în casă, oare nu sbierăm cât putem, și chemăm vecinii într'ajutor și ne apucăm de stins, dacă nu vrem să ne ardă casa? Dacă am mâncat bureți veninoși, oare nu alergăm numai decât la medicul, care ne face să vomăm și ne mai spală și stomacul, pentru că să ne scăpăm de urmări? Dacă ne intră în ochiu un corp străin, putem noi oare amâna scoaterea aceluia până nu știu când? Nu alergăm oare la cel dintâi cunoscut cu rugarea, să ne scape de această tortură? — Așa suntem și cu păcatul. El este un corp străin în sufletul nostru menit pentru fericirea cerească, și de aceea noi nu-l putem suferi multă vreme în suflet. Să alergăm deci numai decât la doctorul sufletelor, la preotul, care singur este în stare să ni-l scoată.

Cu cât vom amâna mai mult întoarcerea, cu atât ne va pedepsi Dumnezeu mai aspru. Aceasta nu o spun eu, ci sfântul Augustin, marele dascăl al bisericii apusene, și o spune sf. Antonie și o spune sfânta Scriptură, ba o spune chiar însuși Domnul nostru Isus Hristos, la Ioan 7, 34: »Căuta-mă-Veți, și nu mă veți afla«. Că aceasta este pedeapsa păcatului, că acela care nu a voit să facă binele până l-a putut face, să nu-l mai poată face, când ar vrea să-l facă, zice sf. Augustin. Și să nu se asemene nimenea cu tâlharul de pe cruce, care s'a întors în clipita din urmă, pentru că aceasta nu este regulă, ci numai excepțiune. Întoarcerile pe patul morții nu sunt atât de multe, cât minuni, zice sf. Bernard. Ceie amână întoarcerea, asemenea sunt smochinului, despre care iată ce ne povestește sf. evanghelist Mateiu: »Și văzând (Isus) un smochin lângă cale, a venit la el și nimica nu a aflat într'insul, fără numai frunzele și a zis lui: »nici odată din tine rod să nu se facă în veci«. Și îndată s'a uscat smochinul«.

Celce și amână mult întoarcerea, sunt în primejdia de a muri nepocăiți. Nu te lăsa deci pe ziua de mâne căci ziua de mâne nu este a ta, zice sf. Augustin și

Foița „UNIRII POPORULUI“.

Simion Stâlpnicul

(Continuare și sfârșit).

Voind să petreacă postul de patruzeci de zile fără nici o mâncare și fără beutură, el a rugat pe un preot să-i astupe ușa pe dinafară. Preotul nu s'a învoit, ci i-a adus 10 pâni și un ulcior de apă, ca să-i fie la îndemână, dacă va simți trebuință. Peste patruzeci de zile, preotul veni și desfunda ușa. Găsi pânila și apa neatinsă, cum le-a adus. Simion zăcea jos, nemișcat, ca mort. Preotul începu a-l freca și-i umezi buzele cu un burete muiat în apă. Apoi i-a strecurat în gură un strop de cuminecătură. Simion s'a deșteptat și a luat ceva mâncare. Începând din anul acesta, totdeauna ținea postul de 40 zile, fără nici o mâncare.

S'a mutat la un alt munte din apropiere. Aici încă și-a înciocălat patru părți din piatră și s'a legat cu lanțul de un părete, dar nu peste mult, la porunca episcopului din Antiochia, s'a deslegat iarăș.

Din toate părțile Asiei și chiar din Europa (părțile grecești) năvăliau oamenii ca să vadă pe acest om minunat, să fie binecuvântați de el, ori să aducă ceva amintire dela el: vr'o petricică din coliba lui, vr'o scamă din hainele

lui. Așa sunt oamenii evlavioși. Simion se simțea jignit în umiltăta lui și ea oamenii să nu-l mai îmbulzească, și-a zidit din piatră un stâlp, de vr'o 3 metri înălțime. El s'a urcat pe vârful acestui stâlp. Aici își petrecea zilele, fie ploae, fie senin, fie cald, fie rece. De aici învăța pe oamenii, cari îl cercetau.

Stâlpul era rotund. Deasupra avea un mic balcon, unde stătea omul și se putea culca, fără teamă de a cădea. De desupt era împrejmuit cu un zid de piatră.

Și-a mai zidit S. Simion câțiva stâlpi, din ce în ce mai înalți: de 6, 11, 18 și 20 metri. Pe acest din urmă și-a dat sfârșitul, după ce patruzeci de ani a petrecut pe vârful stâlpilor. Dela această viață, cucuiată sus s'a numit Simion Stilitul sau Stâlpnicul (Cuvântul grecesc *stylos* înseamnă stâlp. Stylites ar însemna deci stătător pe stâlp, stâlpnic).

Calendarul ortodox pune amintirea acestui sfânt pe ziua de 1 Septembrie și cu ziua aceasta începe anul bisericesc ortodox.

Biserica apuseană (romano-catolică) amintește pe S. Simeon Stâlpnicul, în ziua de 5 Ianuar.

Ocupația zilnică a acestui eremit era precum urmează (pe vârful stâlpului):

Dimineața, timp de câteva ore, își făcea rugăciunile, mătaniile și meditațiile. Apoi cuvânta oamenilor adunați. Pe urmă răspundea întrebărilor, ce i-se puneau, rugămintilor ce i-se făceau. Împăca pe cei învrăjbiți. Combătea

greșelile, rătăcirile, smintelele Jidovilor, păgănilor, ereticilor. Seara iarăș ținea o predică și rugăciuni până se cobora întunerecul. Noaptea încă o petrecea, mare parte, cu rugăciuni, întinzându-și mâinile spre ceriu. Nu mânca decât odată pe săptămână. Și atunci puțin.

Predicile și învățăturile lui erau pline de iubire. Cu săracii și cu bogații se purta de-o potrivă de blând. De aceea se îndrepta fiecare la el cu cea mai mare atragere și încredere.

Să amintim câteva și din minunile făcute de cuviosul nostru.

A vindecat mulți bolnavi, schiopi, orbi, surzi, muți, leproși, cecece i-a îngrămădit și mai mare gloată de năcăjiți și dosădiți. Celor vindecați le dădea îndrumarea: »Dacă v'ar întreba cineva că cine v'a vindecat, spuneți că Dumnezeu! Nici decât să nu spuneți că eu, căci veți cădea din nou în boala, din care ați scăpat«.

Simion nu căuta măriri prin faptele sale. Dacă foametea, ploile, cutremurul, seceta amenința ținutul: poporul alerga la Simion, ca să se roage la Dumnezeu pentru încetarea primejdiei.

Sute și mii de păgani veniau la el, să-l asculte și să-l vadă. După învățătura ce o primeau, ei treceau la legea creștină.

Nu numai oameni de jos îl cercetau, ci și capete înalte, precum: regina Ismaelitelor, trimișii regelui perzan Vararanes și alții. I-

acelaș sfânt zice, că Dumnezeu ce e drept că le-a făgăduit păcătoșilor iertare de păcate, dar ziua de mâine nu le-a făgăduit-o. Iar sf. Ambrosiu zice: »Pocăința nu mai are nici un rost și nici un preț atunci când nu mai poți păcătui, că atunci nu tu ai părăsit păcatul, ci păcatul te-a părăsit pe tine«.

Și apoi nu te încrede tare în ziua morții. Că atunci de regulă așa este de trudit trupul și sufletul, încât bietul suflet nu mai este în stare să vadă primejdia în care se află, și se depărtează nepocăit. Asemenea este atunci sufletul unui călător care a pierdut drumul cel bun și adevărat tocmai când se întunecase, și nu mai știe încotro s'o apuce. Și peste tot, dupăcum am spus și mai înainte, în clipita morții sufletul așa este de zăpăcit, de nu știe de capul său. Asemenea este el atunci, somnorosului, care trezindu-se dimineața ar dori să se scoale, dar perinile cele moi și tolu cel cald îl rețin în pat.

Și în sfârșit, drept cea din urmă dovadă și îndemn, las să vorbească pe sf. Vincenciu Fereriu, care zice: »Intr'o casă gata de dărâmare nimenea nu vrea să doarmă, iar în trupul tău atât de amărât cum te încumeți tu să trăiești în păcate de moarte, nu o noapte, ci săptămâni, luni și ani întregi?«

Grijiți deci de untdelemnul candelii voastre nu cumva să se gate, și să vină mirele și să vă găsească cu candelile stinse, și să vă zică și vouă: »Nu vă știu pe voi« (Mateiu, 25, 12).

Iuliu Maior.

Coletele postale se vor transporta și cu aeroplanul. Direcțiunea postelor a hotărât, ca începând cu primăvara viitoare coletele (pachetele) postale să fie transportate și cu aeroplanul, și anume pe linia: București—Craiova—Timișoara și București—Galați—Iasi—Cernăuți—Cetatea-Albă. În forma aceasta coletele vor sosi în aceeași zi, în schimb însă se va plăti taxă mai mare.

In politică pâlپări sub spuză

La vedere liniște, sub care se frământă tot potrivitnicii de ieri de alaltăieri. — Lupta răsuflă numai în gazete deocamdată. — Pregătiri pe făcute.

Di Vintilă Brătianu se trudește din greu să capete împrumutul din străinătate și cearcă și ici și colo. Și își arată mahnirea, căci spune, că opoziția are oameni trimiși în străinătate, cari cică ar umbla să împiedece împrumutul, sub cuvânt că țările mari n'au la ce să deie bani unui guvern care nu-i de trai.

În aceeaș vreme se scrie, că liberalii ar umbla după d. Iorga să-l rupă de d. Maniu și să slăbească astfel opoziția. În schimb d. Iorga a scris de curând în foaia sa un articol în care spune cam așa:

Se zice că guvernul liberal, dacă ar căpăta bani din străinătate s'ar întări în scaunul dela putere. Numai cât — explică d. Iorga — cu bani nu poți întări nește oameni cari nu sunt, ori nu știu să fie harnici de-a face față vremilor grele prin cari trecem. Liberalii și cu banii francezilor și ai englezilor tot ei rămân. Șatunci nu cu bani se poate ușura o țară de năcazuri și de primejdii, ci cu alte obiceiuri și cu alte învățături.

Prin urmare d. Iorga crede, că chiar și dacă ar putea aduce liberalii bani, ei tot nu vor schimba stările de azi decât schimbându-și năravurile și învățurile. Vorba sa ar ieși cam acolo, că »năravul din fire n'are lecuire«, deci să vie alt guvern, cu alți oameni.

Deodată judecățile de mai sus d. Iorga a avut un sfat lung cu d. Maniu, în care abunaseamă au căutat să statorască împreună o cărare de urmat, la deschiderea parlamentului.

Gazetele din București, sosite la noi pe mijlocul săptămânii, spun că fruntașii opoziției ar avea de gând să se infățiseze pe rând la Înalta Regență și să-i ceară o deslegare a calului dela gard, că așa lucrurile nu mai pot rămânea.

Singura deslegare — spune opoziția — ar fi vechiul cântec: guvernul d-lui Vintilă să plece și să vie altul!

Așa stau lucrurile deocamdată în politica din lăuntru a țării noastre. Adică frământări tăcute, cari își vor arăta adevărata față și greutate abia la deschiderea parlamentului, care nu mai e departe.

Lupu rămâne fără pui..!

E vorba de d. ministru Lupu, care din mare dușman al liberalilor s'a trezit într'o bună zi pe perini de mătăsă, în chiar stâna potrivitniciilor săi de ieri. Când s'a despărțit d. Lupu de național-țărăniști și a intrat în guvernul liberal mai rămăsese în jurul său cu o mică ceată de lupșori..! Acești prietini și partizani ai d-sale, oblicind bagseamă că se mișcă perinile de sub

cerut sfatul chiar și împăratul Teodosiu, iar împăratul Marcian s'a dus la el travestit, adică îmbrăcat în haine de rând, ca să nu-l cunoască mulțimea.

A murit Mercuri, în săptămâna Patimilor din anul 459, fiind de vr'o 67 de ani. Episcopul Theodoret scrie despre dânsul:

»Sunt convins că locuirea aceasta pe stâlp nu s'a întâmplat fără de voia lui Dumnezeu. De aceea sfătuiesc pe toți aceia, cărora le place să se acăte de orice, îi sfătuiesc să-și înfrâneze limbile, să nu flecărească fără știre, ci mai degrabă să cugete, că Dumnezeu mai de multeori a lucrat așa, ca să dea îndemn de îndreptare celor prea sătui de bunătățile lumii acesteia«.

Înțelepciuni din viețile eremiților.

— Pustnic advarat e numai acela, care se stăpânește în toate. Dacă cineva, îndreptând pe alții, se aprinde de mânie — el devine robul pornirii sale și voind să scape pe alții, se perde pe sine«.

— S. Macarie cel bătrân, trecând odată cu corabia peste Nil, împreună cu S. Macarie cel tânăr, s'au retras amândoi, liniștiți, într'un colț al corabiei pe care se aflau și niște ofițeri cu servitori mulți. Unul dintre ofițeri, apropiindu-se de cei doi pustnici, zise către ei: »Ce fericiți sunteți voi! Va mulțamiți cu haine cărpite și cu hrană neînsemnată și rideți de prostiile lumii«. — La cecece Macarie cel înăr răspunse: »Noi în adevăr suntem fericiți

(numele grecesc *macarios* însemnează fericit), dar voi sunteți nefericiți. Noi râdem de lume, de voi lumea râde, fiindcă sunteți robii ei«.

Ofițerul s'a cugetat asupra acestor cuvinte și nu peste mult s'a lăpădat și el de deșertăciunea acestei lumi.

*

Dela S. Syncretică avem între altele învățătura, că ne trebuie să ne nimicim trupul cu post și ajun, căci precum ostașul are trebuință de arme, așa sufletul nostru are trebuință de trup ca să se lupte în viața aceasta pământeană.

— »Dacă ești bolnav, bucură-te, căci Domnul și-a adus aminte de tine. Nu invinui postul și ajunul pentru boala ta, căci se îmbolnăvesc și aceia, cari nu postesc«. Ba încă mai degrabă, adaugem noi.

»Cât trăim, suntem totdeauna pe mare, totdeauna expuși la primejdii«.

Din învățăturile lui S. Antonie eremitul.

1. Porunca cea dintâiu și pentru toți să fie, ca nimenea să nu se abată dela cărarea apucată, să nu se dea îndărăpt, să nu se oprească, ci socotindu-se totdeauna începător, să meargă tot înainte, viața omului fiind scurtă. De-am trăi însă chiar și o sută de ani, ce însemnează suta asta în asemănare cu veșnicia? Să nu desperăm prin urmare în lupta vieții, să nu ne lipim inima de cecece așa de puțin ne putem bucura.

2. Pământul întreg e nimica în asemănare cu împărăția cerurilor. Dacă, prin urmare, de dragul împărăției cerurilor ne lăpădam de pământ, noi nu pierdem nimic. Dar noi nici nu ne lăpădam de pământul întreg, ci abia de câteva jugăre, ori de o casă. Ce puțin e deci cecece părăsim! Sa nu ne lăudăm, că ne-am lăpădat de ceva pentru împărăția cerurilor, ci să ne bucurăm, că pentru așa de puțin ni-s'a promis viața de veci.

3. Suntem servii lui Dumnezeu. Servitorul nu poate zice că de-acuma încolo nu va mai lucra, dacă până acuma și-a implinit datorința. Dacă nu lucră, își perde bunăvoința stăpânului, ba mai capătă și pedeapsă. Pe meritele (vrednicile) trecute nu se poate răzima. Ce i-a folosit lui Iuda vrednicia de mai înainte, dacă în noaptea răutății și-a pierdut toate meritele câștigate? Să nu ne oprim deci, ci înainte!

4. Nestiută e ora morții. Când te culci, nu știi dacă vei ajunge dimineața. Iată cecece trebuie să avem în vedere. Atunci nu ne mai tulbură cugetele necurate, nici lăcomia după avere. Te împaci cu dușmanii. Dai îndărăpt averea străină.

5. Virtutea o putem practica în tot locul. Pentru asta nu trebuie să alergăm la școale peste mări și țări. Să ne păzim curățenia inimii. Domnul își dă harul sfânt acelorora, cari sunt gata să conlucreze. Numai să vrem!

6. Luptați-vă contra ispitelor duhurilor necurate și nu vă temeți de ele! Cu semnul sfinței cruci alui Hristos și cu credința vie le putem învinge. Numai să vrem.

Preluerate de:

G. TODICĂ

»dada«, au început să-și vâre codița între labe și să o șteargă, rând pe rând, iarăși la pădure.

Lupistii din mai multe județe și-au părăsit șeful și se înscriu iarăși la opoziție. Astfel d. Lupu se va trezi azi mâne singur lup, în stâna liberalilor. Ș'atunci cine știe dacă nu i-or sbura și perinile pe cari șade...!

Așa-i viața asta, cu schimbări și cu răsuceli!

Ce mai e cu mitralierele Ungurilor?

S'a statorit în chip nelindoios că vagoanele cu mitraliere dela St. Gothard nu era numai un transport rătăcit la întâmplare spre Ungaria, ci o contrabandă de arme în toată legea, cum au făcut Ungurii mai multe până acum. Se spune, că au mai rătăcit în felul acesta spre Budapesta încă vreo șase trenuri, mai înainte, pe cari scria că duc ba fasole pentru România, ba portocale pentru Polonia și pentru Cehii. Și erau toate pline cu arme, pe cari, firește, slujile lui Horthy le-au descărcat frumușel și le-au ascuns pe unde au putut ca la vremea sa Ungurii să aibă cu ce sări în capul Românilor, Sârbilor și al Cehilor.

Un spion ungar, încolțit și încuiat la Bratislava în Cehia, a mărturisit de curând că Ungurii au o mulțime de arme ascunse în toate părțile Ungariei. Așa, la Budapesta au sub un deal o peșteră în care ascund *automobile blindate*. Pe Dunăre în portul Buda, în trupul unei corăbii bătrâne țin ascuns un monitor nou nouț de război. La Hajméskert au sumedenie de puști Manluker și muniții până-i lumea. În apropiere de granița Cehoslovacă, fiecare țaran maghiar are ascuns la casa sa câte o mitralieră sau două. Într'un cuvânt trenurile italiene de multă vreme le cară muniție pe sub ascuns. Frumos lucru din partea lui Mussolini!

Dar, din moment ce pehlivănia ungurească s'a dat de gol, țările din Mica Antantă nu se odihnesc până nu li vor pune pe hortişti iarăși cu botul pe labe.

Din Sălciua, jud. Turda

Vestea că bunul nostru Mitropolit a decorat cu brâu roșu pe venerabilul paroh Iosif Hățăgan din Sălciua a umplut de bucurie atât inimile credincioșilor de sub păstorirea sf. Sale cât și a tuturor de pe Valea-Arieșului.

Sf. Sa a meritat aceasta frumoasă distincție, căci vreme de 48 ani de când păstorește în Munții Apuseni a făcut mult bine. Ca paroh în Sălciua ani de-a rândul a mai administrat Pașaga, Belioara, Segajea ba chiar și Moldoveneștii. Cine cunoaște situația din părțile noastre își poate da seama de munca acestui vrednic preot.

În Sălciua a reparat biserica, a zidit casa parohială — iar pentru ziua fericită când cu ajutorul Atotputernicului va împlini 50 de ani de preoție și de căsătorie — pregătește o măreață donație.

A fost întotdeauna un mare român, neînfricat și iubitor de dreptate, crescut în școlile de neam mântuitoare ale Blajului.

Bunul Dumnezeu să ni-l țină încă la mulți ani buni și fericiți!

Părintele Mărgăianu.

Din Glăjărie.

Glăjăria, o puternică comună ungurească, numără și la 200 suflete români, aproape toți gr. cat. Mai de mult era filie la parohia gr. cat. Cașva. Azi însă, cu cătunele Cașvei împreună formează parohia gr. cat. Glăjărie. Preot local nici azi nu are, din lipsă de case parohiale și ecleejie, ci este administrată tot a treia Duminecă de preotul Cașvei. Neavând preot în loc, care să fie zilnic între credincioși, îndemnând, învățând și luminând, s'ar părea a fi credincioși reci, rămași înapoi, ai bisericii gr. cat. Nu este însă așa. Puțini la număr, fără bogăție, au suflet mare... bisericuța de piatră pe vârf de deal, frumoasă și curat îngrijită; sunt creștini buni, iubitori de celea sfinte. Au în mijlocul lor un învățător-director, care deși nu este gr. cat. totuși dă sfat, sprijin pentru înflorirea bisericii unite și românismului din Glăjărie.

Și au un cantor cu numele Pavel Lucaciu, care poartă numele de cantor cu vrednicie. Pentru ce? Este un slujitor credincios al bisericii unite, este un luminător vrednic de laudă.

Știind că lipsește preot local se îngrijește însuș de mica turmă unită în tot ceea ce este bun și frumos. Este cetitor îndrăgît al „Unirii Poporului“, de unde seara cu drag cetește tinerilor și bătrânilor. În sărbători îl vezi cântând în cor cu tineretul. Ba mai mult! Aproape la toate sărbătorile și prinderile de post îl vezi producându-se cu piese teatrale și cântări, laudând reușita nu numai românilor comunei ci și străinii de limbă, cari năpădesc sala cu astfel de prilejuri.

L-am văzut jucând multe piese teatrale, serioase, comice etc. L-am văzut jucând chiar și „O vișoară“, și frumoasa piesă „Fetița orfană“. Acum a doua zi de Crăciun iarăși au aranjat o producție minunată. S'au jucat piesele „piesă de Crăciun“, „Mama vacilor“, „Păcatul“, „Țiganul recrut“, împreună cu frumoase cântări.

Toți, fete și feciori, au jucat foarte bine. Dintre cei mulți se pot aminti îndeosebi: George Hârșan, Ilie Hârșan, Ioan Hârșan, Mihailă Palcău, Veselina Hârșan, Carolina Hârșan, Simeon Lucaciu, Maria Fola, Mihailă Pop etc.

Frumoase porniri culturale, frumoase producții.

Ar face oaste chiar și comunelor mai mari și cu conducători locali. Toți privitorii îi lauda. Frumos îndeosebi rezultatul, pentru care toți poporeni îi au dragi. Ei sunt iubiți și de Isus. Da, căci pentru dulcele Isus aranjează ei toate producțiile.

De trei ani încoace din venitul curat s'au cumpărat următoarele: scaune împrejur în biserică; un steag negru de dus la mort, prapori frumoși negrii, și altele pentru împodobirea bisericii, iar din venitul curat de aproape 2.000 Lei dela Crăciun, se vor cumpăra celea 14 icoane cu suferințele lui Isus.

Începutul bun, care se laudă de sine, trebuie să-se continue. Dela rom. cat. cu cari locuiesc împreună vor mai învăța multe pentru întărirea bisericii unite.

Și bunii mei poporeni din Glăjărie mai au un vis.

A procura, chiar cu jertfe, un clopot mare, a zugrăvi poate din dania unui inimos poporean biserica. Și apoi?

Producția producțiilor: a-și sfinți cu bunul lor Mitropolit dela Blaj, mândra bisericuță.

Dumnezeu le ajute.

Ioan Racotian
preot.

Calendar mai avem puține! Datoritorii să grăbească cu comanda, ca să nu se mai întâmple ca în anii trecuți, să ceară cu întârziere și să nu mai avem de unde trimite.

Abonații foii, cari ne trimit deodată 197 lei, li-se știe și foaia plătită pe un an de zile și capătă și un calendar acasă, pe adresa lor, cu poșta plătită!

Vreai să ai și foie și calendar? Trimite la adresa gazetei noastre 197 lei și ai gazeta plătită până la 31 Decembrie 1928 și și un calendar frumos, trimis acasă, cu poșta plătită. Cu 107 lei, foaia până la 30 Iunie și calendar. Iar cu 67 lei, foaia pe trei luni și calendar.

Pape, condamnat la moarte de bolșevici. Guvernul bolșevic a trimis o scrisoare sfântului Părinte dela Roma, în care îi aduce la cunoștință, că sovietele l-au condamnat la moarte, pentru că a ajutat cu bani pe dușmanii bolșevicilor.

Sfântul Părinte a citit cu multă mândrie și îndestulare sufletească această scrisoare și apoi a poruncit să se păstreze bine, ca să vadă lumea și peste sute de ani, ce mare păcat ar fi făcut Papa Piu XI.

Studentii unguri din Budapesta și cei români dela Cluj. De când cu spargerea sinagogelor dela Oradea și Cluj studenții unguri dela Budapesta au umplut lumea întregă cu tot felul de articole în care-și bat joc de studenții români. În sfârșit au trimbitat în lumea largă, cumcă ei au provocat la duel pe studenții români dela Cluj. Pimind mânușa aruncată, studenții români dela Cluj i-au provocat pe cei dela Budapesta, să-și trimită martorii. Dar Ungurii n'au răspuns până astăzi la provocarea aceasta, ceea ce înseamnă că li-e frică.

Noi bine înțeles suntem împotriva duelului și-l desaprobam ca pe un păcat mare, dar însemnăm la răboj, că studențimea română nu este lașă, dupăcum se spune de cătră unguri ci este gata oricând să se bată.

De astfel părerea noastră este, că atât studenții români cât și cei unguri să-i dea pace la politică și să stea de carte, că de aceea li poartă părinții la universitate. Politica, har Domnului, are cine o face.

Marele împrumut al României. Am arătat în numărul trecut că țara noastră este silită să ia un împrumut mai mare, ca să-și plătească datoriile pe care le are. Se pare că împrumutul e pe cale de-a se face. În schimb e vorba ca banii noștri de hârtie să se nimicească și să ajungem din nou să avem bani de aur, cari apoi nu se vor mai schimba. Leii de astăzi s'ar socoti în preț de 3 bani și 5 a sută a unui franc elvețian.

Cametele vor fi mai mici. Banca Națională dela București a hotărât, ca, începând cu 1 Aprilie, să nu mai dea nici un împrumut băncilor acelorora, cari vor lua camete mai mari de 15 la sută. Dacă ne gândim, că până acum băncile luau camete de 40 la sută, oricine-și poate închipui, ce mare înlesnire va fi dela 1 Aprilie încolo pentru toți datorășii.

Cine a fost Valer Branisce. Din articolul nostru din numărul trecut cetitorii noștri și-au putut da seamă, cine a fost Valer Branisce. Ca să se vadă însă și mai bine ce naționalist mare a fost Valer Branisce, traducem din ziarul unguresc „Ellenzék” din Cluj cum s'a purtat Valer Branisce în fața tribunalului maghiar.

Tras la răspundere pentru scrierea mai multor articole în „Drapelul”, de către tribunalul maghiar, Branisce n'a răspuns decât românește. Judecătorii însă nu știau românește, deci au chemat un tâlmăciu, care l-a întrebat: „Care este ocupația D-Ttiale?” — „Profesor gimnazial” fu răspunsul. „Ce materii propui?” „Limba română și maghiară”, răspunde Branisce. Se înțelege, că judecătorii, văzând încăpățănarea omului, l-au judecat la doi ani temniță.

Și acum închipuți-vă că acest om de de omenie n'a putut intra în parlamentul român, că nu l-au lăsat nici liberalii nici averescanii. În schimb au intrat oameni, cari pe vremea ungurească au fost adevărați unguri, „Pista-Pali”, după cum îi numeau Ardelenii. Și la moartea acestui mare român nici un episcop ortodox n'a îndrăznit să ia parte, ca nu cumva să-i ia la ochi liberalii.

În aceeași vreme ne aducem aminte că mitropolitul dela Blaj, Victor Mihalyi, a îndrăznit să îngroape la Blaj pe vremea ungurească pe marele Axente Sever, și să repareze piatra libertății și crucea lui Iancu, sprengălită de Unguri cu dinamită. Asta fiindcă nu era mitropolitul bisericii naționale!

Femeie judecată la moarte. În America a fost judecată la moarte și omorâtă în scaunul electric, Ana Snyder, împreună cu draguțul ei Gray, cari au omorât împreună pe soțul dnei Snyder.

I-a mușcat limba soției sale. Soós László, un cismar din Budapesta în vârstă de 34 ani, avea o soție tânără și frumoasă, cu care însă nu trăia bine deloc. Se vede că și-o ura. Zilele trecute s'au sfârșit din nou, dar s'au împăcat iarăși, iar drept dovadă a împăcării au început a se săruta. Trăsnițul de Soós însă s'a apucat și într-o clipită de nebănuială a mușcat limba soției sale, rupându-i-o cu dinții dela rădăcină. Biata femeie a fost dusă la spital, dar nu i-au mai putut coasa limba la loc. Pe neomul de Soós l-au deținut și l-au dat pe mâna judecătorilor.

Și-a aprins lucrătorea, ca să scape banii de asigurare. Croitorul Hartmann din Cernăuți era om sărac. De o vreme încoace nu prea câștiga. Ce s'a gândit deci? Hai să-și asigure lucrătorea până la un milion lei, și apoi să și-o aprinză și să incaseze banii, putând trăi de aici înainte fără grijă.

Așa a și făcut, și în noaptea de Sâmbătă spre Duminecă și-a umplut lucrătorea cu aschii și cu lemne crepate subțire, apoi le-a udat cu petrol. Între lemne a așezat o luminiță, iar în alt colț a pus jăratecul din sobă. Apoi a închis prăvălia și s'a dus. Iată însă că peste noapte un polițist a băgat de seamă luminița și jăratecul, a spart ușa și a stins focul care abia atunci începuse a se întinde, iar pe Hartmann dimpreună cu pe feciorul său l-a prins și i-a dat pe mâna poliției, unde vor avea să mărturisească adevărul.

Șarpele în aeroplan. Aviatoarea Keith Miller a făcut un sbor în Australia, întovărită fiind de căpitanul Lancaster. Pe când pluteau mai bine în aer, iată că un șarpe se ridică de sub scaunul doamnei și începe a-și arăta limba cea cu două sulite și colții. Doamna Keith Miller a început a sbiera, dar căpitanul i-a făcut semn că nu-i poate ajuta, că dacă

părăsește cârma, se prăbușesc amândoi pe pământ. Atunci doamna a început o luptă în regulă cu șarpele, care aproape sleit de frigul groaznic din aer, s'a lăsat ușor omorât.

Șarpele a intrat în aeroplan, înainte de a fi plecat în sbor, pe când se afla aeroplanul pe un câmp.

Pisici cari au moștenit 3 milioane lei. O doamnă americană avea 3 pisici foarte frumoase, cărora le-a lăsat, după moarte, 3 mii lire drept moștenire, din cari bani ele să fie îngrijite și după moartea ei. Cu toate că ea lăsa și rudeniilor sale o moștenire destul de frumoasă, rudele, invidioase pe pisice, au atacat testamentul. Dar tribunalul a dat câștig în cauză norocoaselor pisice, iar banii i-a incredințat societății pentru protecția animalelor din acel oraș, care are să se îngrijească de aceste pisice milionare.

Prorocii pentru anul 1928. În largul lumii trăiesc o grămadă de oameni, cari, neavând altceva de lucru, prorocesc și fac vrăjitorii. Biserica noastră n'a crezut nici odată și nici nu crede în astfel de prorocii, ci dimpotrivă pe astfel de proroci îi iavinovățește de călcarea poruncii întâi dumnezeiești, care sună astfel: „Eu sunt Domnul Dumnezeuul tău să nu ai dumnezei străini înaintea mea, chip cioplit să nu-ți faci, să te închini lui”. După ce viitorul nu-l poate ști nimenea, afară de unul Dumnezeu, toți aceia, cari nefiind sfinți, prorocesc lucruri ascunse, nu sunt decât șarlatani, ori smintiți.

Din curiozitate să vedem ce ne prorocesc pentru anul acesta ceice se indeletnicesc cu meseria foarte bănoasă a prorocii.

Cică anul acesta va un an foarte nefericit. Foamete, revărsări de ape, războaie vor pustii pământul, cutremure și vremuri grele. Fascismul italian se va prăbuși, boli nouă și cumplite vor zecii pe locuitorii pământului. La Londra se vor întâmpla omoruri și fărâdelegi ne mai pomenite. În Germania se va afla o născocire de mare însemnătate, dar mulți oameni vor peri din născocirea aceasta. Între Anglia și Rusia va izbucni un mare războiu. Alții spun că războiul acesta se va începe între Anglia și Franța și va ține până la 1934 ori 1935. Dar războiul acesta nu se va mărgini între puterile acestea mari, ci va trage cu sine și puterile mici, pustiind într'una 6—7 ani. Războiul va fi crâncen. Rusia va birui și Anglia se va prăbuși, o parte a Angliei se va cufunda în mare, în Franța se va face revoluție mare. În România anul acesta se vor întâmpla două omoruri politice, iar prințul Carol nu va apuca la tron.

Cam acestea sunt prorociile pentru anul acesta, după cum vedeți groaznice. Dar noi nu le credem, pentru că bine știm, că viitorul numai Dumnezeu îl știe, și, că numai prin oameni, sfinți aduce la cunoștință lumi voința sa. Iar prorocii de astăzi numai sfinți nu sunt.

La rele ne așteptăm totdeauna, dar nu ne temem de ele, pentru că Dumnezeu știe ce face și nu vrea moartea păcătosului, ci ca să se întoarcă și să fie viu.

L-a omorât din glumă. În săptămâna dinainte de Crăciun mai mulți țărani din Bandul de Câmpie își petreceau împreună în cărciuma satului. Între alții erau de față și Mihail Roman cu nepotul său Traian Roman. Au beut vin și rachie și s'au îmbetat cu toții. Numai odată ce se socotește Mihail Roman! Hai să facă o glumă bună. Merge la nepotul său și-l prinde de grumaz, și începe a-l sugruma. Traian Roman întâiu roșește, apoi înverzește și în urmă învinește; dar tovarășii încă tot râd ca proștii. Deodată însă Traian Roman dă din mâni și din picioare, și cade la pământ.

Abia atunci și-a dat seamă Mihail Roman, beat cum era, de cecece a făcut. Ce era să facă, că doară moartea lui Traian, a nepotului său, n'a fost decât o glumă. S'a apucat deci, și, cu consimțământul tovarășilor beți, l-a luat în spate și l-a aruncat în zăpadă.

După câteva zile niște trecători l-au aflat pe Traian Roman mort în zăpada din marginea drumului de țară. A eșit comisia, și în credința că a înghețat, a dat voie să-l îngroape. Dar după 2 săptămâni parchetul din Târgu-Mureș se trezește cu o scrisoare neiscălită, în care cineva îi aduce la cunoștință că Traian Roman n'a murit degerat, cum se credea, ci omorât de unchiul său Mihail Roman. Scrisoarea a fost scrisă de unul dintre cei ce beuseră împreună.

Jandarmii din Bandul de Câmpie au primit poruncă, să cerceteze ce este adevărat din scrisoare, și Mihail Roman a recunoscut totul, iar astăzi își jelește beția în temnița tribunalului Târgu-Mureș.

Un mort, căruia i-s'a luat cosciugul. Iosif Muntean din comuna Chirileu, Târnavă-Mică, a murit în Canton (Ohio), America de Nord. Bani n-au rămas după el, dar cei din jurul lui credeau că e asigurat și i-au cumpărat, pe așteptare bine înțeles, cosciug și loc de înmormântare. La 12 Decembrie era să fie înmormântarea. Au venit cunoscuții și a venit și păr. Teofil Popovici, ca să-l înmormânteze. După slujbă proprietarul sicriului umbra să vadă, cine-i plătește înmormântarea, dar a aflat că mortul n'are nici o avere și nici asigurat nu era. Ca să nu rămână de pagubă, a luat cosciugul cu rămășițele lui Iosif Munteanu și l-a dus la morga (locul unde se taie cadavrele suspecte) orașului, unde a golit cosciugul de cadavru și a dus cosciugul înapoi.

Cei rămași după Iosif Muntean acuma nu știu, dacă a fost ars cadavrul ori apoi a fost înmormântat acolo, unde orașul înmormântează pe cei fără de căpătâi.

† **Văd. Camila Dr. Pop** n. Nistor de Copalnic, soția fostului medic arhidiecezan din Blaj Dr. Alexandru Pop, a încetat din viață, după îndelungate suferințe, la Cluj, în 15 Ianuarie 1928. Rămășițele pământești ale răposatei au fost aduse la Blaj în ziua de 17 Ianuarie și așezate spre veșnică odihnă în cavoul familiar din cimitirul gr.-cat. — Odihnească în pace!

† **Maeistrul D. G. Kiriak.** La București s'a stins, încă destul de tânăr, maestrul D. G. Kiriak, profesor de muzică din București. El a adunat mai multe cântece populare, a scris o frumoasă liturgie pe note și a înființat societatea „Carmen” pentru cultivarea și răspândirea muzicii în popor. Fie-i partea cu dreptii!

Celea mai răspândite limbi din lume

Cei mai mulți oameni din lume vorbesc limba chineză. Sunt patru sute de milioane de oameni, cari vorbesc între ei chinezește. Peste o sută șasezeci de milioane de oameni vorbesc limba engleză. Iar vre-o sută de milioane de oameni vorbesc limba rusă. Apoi limba spaniolă și limba germană e vorbită de vreo șaptezeci milioane de oameni, iar cea japoneză de cincizeci și cinci milioane de oameni, limba franceză e vorbită de cincizeci milioane de oameni, limba arabă de 45 milioane de oameni, limba italiană de 40 milioane de oameni, iar limba portugheză de 25 milioane de oameni.

Celelalte limbi sunt mai puțin răspândite în lume.

Dela cercul cult. stud. „Valea Târnavelor“ din Cluj

Cuvinte către țărani noștri

Cu mâinile pe cormana plugului, cu fața arsă de soare și de ger, cu ochii înroșiți de vânt sau de încordare, împrejmuiți în nenumăratele voastre neazuri de toate zilele, vă închipuiți poate foarte îndepărtați de noi... de studenții români. Poate că cei mai mulți nici nu știți că este în Cluj o asociație a studenților de pe Valea Târnavelor care și-a fixat în programul ei ca scop principal „o strângere a legăturilor între noi cei dela orașe și între D-voastră dela sate“.

Deaceea cuvintele mele de față sunt prima încercare de a intra în legătură cu D-voastră și pe această cale, pe calea binecuvântată a tiparului, pus în slujba îndemnurilor bune.

Politicianii, cari vă cer din când în când votul, vă spun că „voi sunteți talpa țării“. — Nu e adevărat.

Voi sunteți trupul țării, pentru că din 17 milioane de locuitori ai României mari 14 milioane sunteți țărani.

Voi sunteți inima țării, pentru că în vremuri când lupul se pupă cu mielul și când unii se iau de braț cu dușmanii noștri, numai vouă nu v'a fost frică să spuneți orisicui că sunteți români.

Iar în vremuri grele voi sunteți pumnul acestei țări, pumnul care lovește și sfarmă stâncile din calea lui. De aceea ori de câte ori noi studenții ne întorcem ochii spre locul de care ne leagă o mai mare dragoste, totdeauna privim spre fața arsă a țaranului, care ne aduce în minte Mărăștii și Mărășeștii, și o facem asta deplin încredințați că ne vom înțelege bine unii pe alții.

Un gânditor spunea că uneori a face politică înseamnă să faci să moară de foame pe aceia cari te fac să trăiești. Năpăstuiți de o vreme încoace cu o haită de politicieni cari nu sunt negrii decât la suflet, voi știți foarte bine acest lucru și de multe ori vărsați lacrimi dintre acelea cari, înghițite de inimă, nu cad niciodată pe pământ. Cu sufletul cumpanit însă, când voi vedeți că aceia cari ar trebui să vă poarte de grijă, sunt oameni cu două fețe și cu nici un obraz, vă întoarceți cu încredere spre zodia plugului în care nici pământul, nici soarele, nici ploaia, nici gerul, nici vitele și nici uneltele nu vă mint. Acolo unde răcăie mâna voastră, rodește binecuvântarea, iar pe urma brazdei trase de voi, se hrănesc și paserile cerului. Și astfel într'un spic de grâu se cuprinde întregul vostru catechism.

Noi Români nu prea avem domni vechi. De aceea aproape toți studenții sunt fii de țărani. Crescuți în aspreala de acasă și împărțâșiți la școli cu învățătura care ridică sufletul omului mai presus de patimă, ei vă cunosc și ar

vrea să stea în fiecare număr al gazetei de vorbă cu voi.

Politicianul zice „dă-mi votul bade Gheorghe“ — ceace înseamnă azi, „dă-mi coderiștea în mână iar tu întoarce spatele“.

Noi vă zicem, — aveți răbdare și ne ascultați.

Din toate câte le învățăm și le cunoaștem vă vom spune regulat ceace e folositor și bun. Și nu o să păgubească nimeni decât „lupii“. Pentru că dacă D-voastră începeți a vă da seama de ce e bun și de ce e rău, de ce e minciună și de ce e adevăr, nimenea nu va mai vedea în D-voastră oi și nimenea nu va mai cuteza să fie lup.

Arma voastră va fi și pe mai departe plugul, iar a noastră cartea. Unii fără alții poate că am pieri sau poate că am face foarte puțin. Mână în mână însă vom face din România Mare un rai pentru nepoții și strănepoții noștri. Iar tot ce e rău, vom arunca pe foc. Căci după fiecare restignire urmează o înviere și după fiecare înviere o cădere a judecătorilor nedrepti.

De aceea studenții dela „cercul cultural „Valea Târnavelor“ se îndreaptă de azi încolo cu inima deschisă spre cititorii acestei gazete, plini de încrederea pe care nu o poate da decât vârsta tinereții.

Liviu Hulea,

președintele cercului „Valea Târnavelor“

Bilanțul.

Mulți dintre cetitorii noștri vor ști ce înseamnă: bilanț. Mulți însă nu. Pentru aceștia urmează următoarele lămuriri.

Bilanț înseamnă încheierea tuturor socotelilor cooperativei de pe un an întreg, din care încheiere se va putea vedea dacă cooperativa noastră a lucrat cu folos, adică cu câștig, sau fără folos, adică în pierdere.

Cuvântul „bilanț“ vine dela balanță, sau cântar. Precum pe cântarul cu două talere se așează pe de o parte marfa, pe cealaltă greutatea și vei vedea imediat care e mai grea, așa cu balanța noastră „bilanțul“, cântărim pe de o parte *averea* cooperativei, iar pe cealaltă parte *datoriile* cooperativei. Dacă *averea* e mai multă decât datoriile, înseamnă *câștig*, dacă datoriile sunt mai mari decât *averea*, natural că va exista o pierdere. *Averea* se numește și *activ*, iar datoriile de tot felul, toate la un loc se numesc *pasiv*.

Iată un mic bilanț:

1) Activ (sau *averea*):

Cassa (numerar)	Lei 14.850—
Mobilier	„ 12.560—
Mărfuri (inventar)	
(preț de cost)	„ 120.420—
Capital la Centrală	„ 5.000—
Capital la Federală	„ 1.000—
Imobil (casa proprie)	„ 60.000—

Activ, adică *averea* totală 213.830 Lei

Vă să zică *averea* totală a cooperativei noastre e de Lei 213.830. — Să vedem că față de această *avere*, față de acest *activ*, ce *pasiv* avem:

2) Pasiv (sau *datorii*):

Capital social	132.500—
Fond de rezervă	17.200—

„ preved. și cult. 12.800— 30.000—
Depuneri spre fructificare 7.800—
Imprumut dela Centr. Coop. 20.000—
190.300

Deci datoriile cooperativei sunt în suma de Lei 190.300.—

Acum așezând pe balanță, pe cântar activul de 213.830.— Lei pe de o parte, iar pe cealaltă pasivul de Lei 190.300.— desigur că balanța va trage pe partea *averii*. Ce înseamnă asta? Aceasta înseamnă, că *averea* este mai mare ca *datoria*, deci cooperativa noastră lucrează cu câștig. Cât am câștigat? Apoi cu atât cu cât *averea* prisosește peste *datorie*, deci

Activ Lei 213.830—

Pasiv „ 190.300—

Câștig 23.530— Lei

Așadară că lucrul nu e greu de înțeles?

Să vedem acum din ce se compune activul, adică *averea* cooperativei.

1) În cassa sunt 14.850 Lei bani gata, aceasta e *avere*.

2) Mobilierul prăvăliei valorează astăzi 12.560.—Lei, adică tot *avere*.

3) Mărfuri am găsit în prăvălie pentru suma de 120.420.—Lei. Prețurile le-am socotit pe prețul de cost, adică pe acel preț cât am dat noi pe ele. Așa că dacă le-am socotit pe acest preț, e o valoare adevărată, căci oricând, dacă am vrea să le vindeam, în orice caz atâta am primi pe ele.

4) La Centrală am depus capital de Lei 5000 care e *avere*, căci ne aduce și dividend.

5) La Federală am depus capital Lei 1000.—deasemenea e *avere*.

6) Casa proprie cumpărată cu 60.000 Lei, iarăși e *avere*.

Pasivul se compune din:

1) Imprumut dela Centrală Lei 20.000— deci *datorie*, căci trebuie replătită.

2) Depuneri spre fructificare Lei 7.800, iarăși *datorie*, căci depunătorii vroind să ridice sumele, să i-le restituim.

3) Capitalul social de Lei 132.500, iarăși e un fel de *datorie* față de membri, căci la o eventuală lichidare ar trebui să le dăm părțile sociale.

4) Dar fondurile? Fondurile sunt niște câștiguri din anii trecuți, cari nu s'au împărțit, ci au rămas la un loc neîmpărțite. Deci ce sunt? Tot un fel de *datorie*, față de membri, cărora la o eventuală lichidare ar trebui să li-se împărtească. Din această cauză fondurile trebuiesc puse la *pasiv*.

Diferința dintre *avere* și *datorie* e câștig curat, diferența dintre *activ* și *pasiv* e profitul-net, adică tot același lucru numai cu alte cuvinte.

Bilanțul se încheie la 31 Decembrie în fiecare an.

Grațian C. Mărcuș.

O viță de vie de trei sute de ani.

Italia este țara viței de vie. Aici se găsesc vițe din vremurile celea mai vechi. În ținutul Piemontului se află într'o vie, o viță, care a fost plantată la 1673. Vița aceasta are o tulpină groasă de un metru și jumătate. Crengile ei să întind pe o lățime de o arie. În fiecare an se culeg de pe aceasta viță câte 200—250 kg. de struguri.

FEL DE FEL.

Mărci postale cu chipul M. Sale Regelui Mihai I

În cursul lunii acesteia se vor pune în vânzare mărci postale nouă. Ele vor avea înțipărit chipul Majestății Sale Regelui Mihai I. Mărcile au fost pictate de pictorul Basarab. Chipul Regelui Mihai I e lucrat după o fotografie dată de Prințesa Elena, mama Regelui.

Acestea mărci postale au fost găsite de bune și de membrii Inaltei Regențe și de sfatul miniștrilor. Mărcile se vor lucra în fabrica de timbre dela Filaret.

Mărcile postale celea vechi încă sunt bune până când se vor găta cu totul.

Mașini cu leacuri

Prin gările de pe la noi, se pot vedea un fel de mașini, de culoare roșie, din cari dacă pui un leu și tragi de un mâner, îți iese tot felul de bomboane, chibrituri sau cigarete.

La Londra, în Anglia, pe lângă acestea mașini, s'au făcut acum prin gări și prin localități mai cercetate de lume mașini din cari ies leacuri vindecătoare de boale. Dacă pui în ele o liră și tragi de un mâner, îți iese îndată leacul dorit: pânză pentru legat rănile, tinctură de iod, aspirină, chinină și altele.

Acestea mașini sunt foarte cercetate și încep să se lățească tot mai mult. Credem că nu peste mult, se vor lăți și pe la noi.

O pipă care nu se stânge.

Mulți fumători fumează mai bucuros cu pipa. Se zice, că o pipă e cu atât mai bună, cu cât a fost folosită mai mult și e mai înegrită de nicotină. Mai ales pipa din spumă de Turcia e cea mai bună. Trebuie însă, să nu se răcească niciodată. Despre un ofițer se povestește, că dorind să aibă o pipă cât se poate de bună, și-a pus soldații să fumeze pe rând din aceeași pipă de spumă. Timp de 6 luni, soldații au fumat mereu, ziua și noaptea, folosind peste 100 kg. tutun. Și ofițerul e fâlos, că are cea mai bună pipă din care tutunul nu s'a stins niciodată.

Plantarea părului pe cap.

Sunt mulți oameni, cărora le-a căzut părul rămânând pleșuvi cu totul. Un doctor din Norvegia și-a tot bătut capul, cum ar putea să acopere din nou cu păr capul pleșuv. După multă trudă a găsit mijlocul de a planta fire de păr pe pielea capului. Cu ajutorul unui ac subțire, vâra în pielea capului niște cârlige foarte mici de aur. De acestea cârlige prinde apoi firele de păr, cari nu mai cad de loc și se pot pieptăna ușor, ba se pot și împleți.

Un mare sfat în contra șoarecilor.

Nu sunt țări pe lume, în cari să nu se găsiască șoareci și în cari șoarecii să nu pricinuiască pagube foarte mari. Un profesor din Paris, a ținut o vorbire foarte frumoasă în care a arătat, ce pagube mari fac peste tot locul acestea rozătoare și ce luptă poartă oamenii în contra lor.

Îndată după vorbire, toți cei de față, au hotărât, ca încă în cursul acestui an să se țină la Paris, o mare adunare, la care să iee parte trimișii tuturor țărilor din lume cari să se sfătuiască cu toții, ce măsuri să iee pentru ca să prăpădească șorecimea din lume, și să mântuie averile ajunse pe gura lor.

Rectificare.

În articolul nostru „Cum să plătim pe vânzător“ din numărul de Crăciun al U. P. la sfârșit s'au strecurat câteva greșeli (din vina culegătorului, care a lăsat afară, a omis, câteva rânduri), lucru care face ca cele spuse acolo să n'ăibă înțeles pe deplin.

Iată cum trebuia să fie:

— Și cam cât să fie procentul — au întrebat unii oameni.

— După bună învoială bine înțeles. Vă sfătuiesc însă ca până ce ajungeți la vânzări de un milion Lei, pe an, (adecă încasați un milion Lei din mărfuri), să-i dați 4 (patru) % din banii vărsați la cassă, fără să-i mai dați nici o altă remunerațiune în numerar, numai eventual în natură (locuință de exemplu). Dacă vânzările pe an cresc peste un milion Lei, e mult mai bine pentru cooperativă ca să-i dea 1000 (una mie) Lei lunar, procentul scăzându-l la 3%.

Chiar și contractul încheiat cu vânzătorul, se poate face în acest înțeles, învoindu-se în felul următor:

„Punct 11 (din contract tip Centrala): „Drept plată a serviciului prestat cooperativei, mi-se va plăti: până la vânzări de un milion Lei 40% din banii vărsați la cassă ca rezultați din vânzare, socoteala făcându-se lunar. Când vânzările vor ajunge peste un milion Lei anual, mi-se va plăti pe fiecare lună câte 1000 (una mie) Lei și 30% după sumele vărsate la cassă, ca rezultatul din vânzare“.

Ca regulă generală de urmat amintim că cu cât sunt vânzările mai mari, 2-3-4 milioane pe an, e mai potrivit să-i dăm fix mai mare (fix foarte dorit de vânzător), scăzând însă procentele. De ex. 2000 Lei fix și 20% sau 3000 fix și 1%. Aceste însă cel puțin la vânzări peste două milioane pe an.

Un lucru însă repet: să nu dăm fix atâta vreme cât vânzările n'au ajuns anual la un milion Lei.

G. C. M.

Cărți nouă

Noui meditații practice pe toate zilele anului, de Păr. Bruno Verduyse din Societatea lui Isus, traduse în românește de Preasfinția Sa Dr. Alexandru Nicolescu, episcopul Lugojului. Volumul al doilea, 750 de pagini. Prețul 150 lei. Se află de vânzare la „Reuniunea de misiuni“ din dieceza Lugojului, Lugoj, Episcopie.

Este o carte dintre cele mai folositoare pentru toți creștinii cari vreau să trăiască o viață cu adevărat sufletească. Ea ne învață cum să ne înălțăm inima la Dumnezeu și cum să purcedem pe cărările cari duc la mântuire. Cine și-a câștigat întâiul volum, nu se poate lipsi de acest al doilea. Iar cine încă nu le are, cu o sumă de bani nu prea mare, poate să-și găsească în acestea meditații un razim sufletesc dintre celea mai prețioase. Sunt scrise într-o limbă ușoară și limpede, încât le pot înțelege și cetitorii din popor.

Nutremânt sufletesc pentru sările lungi de iarnă. Cărticica a 152-a din „Biblioteca populară a Asociațiunii“.

Cuprinde următoarele povestiri și învățături: Gavrișu lui Tremurici, de Ion Pop Reteaganul, Badea Cârțan, amintiri de Horia Petra-Petrescu. Femeia română din Ardeal, de Maria Bamlescu. Cum a fost sărbătorit un rășinărean în Giurgiu, de Nicolae Bălănescu. În ce trebuie să căutăm adevărata fericire, de Inv. Alexandru Duvlea. Alcoolismul sau beția, sfaturi pentru oameni înțeleghători, de Dr. Rubin Popa. Despre diabet sau boala de zahăr, de Dr. Gavrilă Ioan. În povești, de Ilie Marin. Scrisoare lui Lazăr Cociubă, de Horia Petra-Petrescu.

Prețul cărticelei 5 lei. Se află la „Astra“ în Sibiu, str. Șaguna 6, sau la librării.

Călăuza Creștinului pe calea mântuirii. Rugăciuni, meditații și învățături, culese și traduse de *Fr. Iosif M. Malinowski* din Ordul Minorităților Conventuali. Editura Seminarului Franciscan din Hălăucești, jud. Roman, 383 de pagini. Legătură frumoasă în table tari.

Această carte își spune ea însăși cuprinsul și ținta când își zice *Călăuza creștinului*. Și este cu adevărat o călăuză bună, de toată ziua și de toată clipa, pe cărările cari duc la Domnul. Cuprinde rugăciuni dintre cele mai de trebuință și mai alese, țivite în rânduiala ritului latin, obișnuit la catolicii din Moldova. Are însă rugăciuni, învățături și meditații dintre cele mai prețioase, cari se potrivesc la viața tuturor creștinilor, fărăosebire de rit, ca despre Patima lui Isus Hristos, despre Sf. Iosif, despre Botez, Mir, Euharistie, Pocăință, despre preoție și căsătorie. Apoi rugăciuni către sf. Antonie și alții, obișnuite și la noi, în Ardeal.

Cartea e tipărită frumos, cu literă bună, ceteață. Pretul, în legătură frumoasă, 80 lei. Fără table 50 lei. Pentru poștă, deosebit, 2 lei. Se cere dela: Revista „Viața“, Hălăucești, jud. Roman.

Am mai primit la redacție:

Calendarul „Presa Bună“ pe 1928, tipărit în Iași (Moldova), Strada Ștefan cel Mare nr. 56, prețul 20 lei, și

Almanahul pe 1929 al revistei populare catolice „Viața“, din Hălăucești județul Roman, prețul tot 20 lei.

Amândouă cuprind citiri creștinești dintre celea mai bune. Și chipuri frumoase.

Boncia Gherasim și Lisnai Nicolae, gardieni. — Banii i-am primit și gazeta merge regulat. Credem că o și primiți.

Păr. Nicolae Nechita, Băiuț. — Scrisoarea Sf. Voastre am trimis-o d-lui inspector de cooperative Marcus din Cluj, care Vă va da cel mai competent răspuns. Lui Simion Nechita îi trimitem gazeta începând cu 15 Ianuar.

Câmpean Pavel, cantonier. Am primit în ziua de 18 Ianuar Lei 200 — din cari 90 Lei am scris în restanța anului 1927, iar 110 Lei pe 1928.

Redactor responsabil: IULIU MAIOR.

Catalogul Presei din România

Am primit la redacție a IV-a ediție (pe anul 1928) din *Catalogul Presei din România* apărut în editura agenției de Publicitate „Rudolf Mosse“ S. A. din București.

Lucrarea își menține același caracter de prețioasă călăuză a celor ce au nevoie de propagandă prin presă. Catalogul dând indicații complete revizuite, asupra tendințelor, tarifelor, dimensiunilor, etc. a vre-o 600 ziare și reviste din țară. În vremurile acestea de criză, când reclama comercială este un ajutor atât de sigur, Catalogul Presei din România pune tuturor la îndemână orientări perfecte în direcția publicității prin presă.

Firmele comerciale și industriale importante, obțin *gratuit* „Catalogul Preset din România“ dela editură: Agenția de Publicitate „Rudolf Mosse“ Soc. Anon. București, Calea Victoriei 31.

Cum umblă banii.

In săptămâna din urmă, banii străini s'au plătit la București în felul următor :

1 dolar american	162 lei 25 bani
1 franc francez	6 „ 40
1 liră engleză	792 „ —
1 liră italiană	8 „ 60
1 coroană cehoslovacă	4 „ 81
1 dinar sârbesc	2 „ 88
1 zlot polon	18 „ 25
1 marcă germană	38 „ 70
1 pengő unguresc	28 „ 40
1 leva bulgărească	1 „ 18
1 schiling austriac	22 „ 90

Acestea prețuri se înțeleg la schimb mare. Banii mai puțini se schimbă totdeauna cu ceva mai puțin.

Administrația centrală capitulară — Blaj

Nr. 49—1928.

Lemne de vânzare

Administrația centrală capitulară din Blaj jud. Târnava-mică, vinde, prin licitație cu oferte închise, 2654 metri șteri lemne focale de fag, calitatea I, cari lemne se află în pădurea **fundației Andrei Frâncu comuna Buzăș**, 4 km. depărtare de la Heanda, j. Someș. Terminul **5 Februarie 1928** orele 12 din zi. Deodată cu ofertele se va depune și o garanță de 5% a prețului oferit, în numerar, sau scrisori de garanță.

Condițiuni de plată: jumătate din preț la aprobarea licitației din partea Venerabilului Capitu mitropolitan, cealaltă jumătate cel mult până la 30 Iunie 1928.

Ofertele și garanța se vor trimite Administrației c. capitulare din Blaj.

Blaj, 18 Ianuarie 1928.

Dr. Ambroziu Cheșianu

administrator capitular

(437) 1-2

Nr. 678—1927.

Publicație de licitație.

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 3534 și 4302—1927 a judecătorei de ocol din Blaj în favorul reclamantului Mihail Boitor și C. Binder, repr. avocatul Dr. Ilarie Aldea și Dr. Lud. Enyedi, pentru încasarea creanței de 5300 + 1554 Lei — bani și acc. fixează termen de licitație pe ziua de 6 Februarie 1928 orele 11 a. m. la fața locului în com. Tiur, Nr. — unde se vor vinde prin licitație publică judiciară și anume: porci, în valoare de 8500 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 5 Ianuarie 1928.

NICULAE BACIU

portărel.

(434) 1—1

Nr. 744—1927.

Publicație de licitație.

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 3776—1926 a judecătorei de ocol din Blaj în favorul reclamantei „Banca Centrală“, repr. prin avocatul Dr. Nicolae Schiau, pentru încasarea creanței de 45,000 Lei — bani și acc. fixează termen de licitație pe ziua de 10 Februarie 1928, orele 11 a. m. la fața locului în comuna Lupu Nr. — unde se vor vinde prin licitație publică

judiciară și anume: Șură, fân, pae, bivolițe și altele, în valoare de 40,750 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare. Dumbrăveni, la 5 Ianuarie 1928.

Portărel:

NICULAE BACIU

(433) 1—1

Nr. 732—1927.

Publicație de licitație.

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. G. 3562—1927 a judecătorei de ocol din Blaj în favorul reclamantului Ștefan Nyergeș repr. prin avocatul Dr. Ilarie Aldea, pentru încasarea creanței de 2374 lei — bani și acc. fixează termen de licitație pe ziua de 7 Februarie 1928 orele 10 a. m. la fața locului în com. Pânade Nr. — unde se vor vinde prin licitație publică judiciară și anume: o iapă neagră în valoare de, 2374 lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni, la 10 Ianuarie 1928.

NICULAE BACIU

portărel.

(435) 1—1

Nr. 884—1927.

Publicație de licitație.

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 4635—1927 a judecătorei de ocol din Blaj în favorul reclamantului Ioan Hentea repr. prin avocatul Dr. Ilarie Aldea pentru încasarea creanței de 5000 Lei — bani și acc. fixează termen pe ziua de 11 Februarie 1928 orele 10 a. m. în fața locului în comuna Veza Nr. — unde se vor vinde prin licitație publică judiciară și anume: 2 boi, în valoare de 12,000 Lei.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni, la 5 Ianuarie 1928.

NICULAE BACIU

portărel.

(436) 1—1

Dr. Virgil V. Baican

fost asistent la Clinica Medicală și la Clinica Neurologică din Cluj, medic arhidiecezan

și-a început consultațiile în boale interne și nervoase

Instalație de Roentgen

BLAJ, Piața Inocențiu Micu Olain (lângă Administrația Centrală Capitulară).

(430) 3—5

Mașini de freerat

Tractoare

Motoare Diesel

Mașini de moară

Prețuri de fabrică originale — Condițiuni de plată favorabile
Soc. An. Română pentru comerțul de Mașini Agricole.

Telefon: 151.

CLUJ, str. Reg. Maria 45.

Telegrame: Locomobil.

Tipografia Seminarului Teologic greco-catolic — Blaj

Publicațiune

In comuna Crăciunelul de Jos, este de vânzare o moară cu două pietre, cu motor Ganz de 25 H. P. și o scărmanătoare de lână cu lup cu tot.

Toate aproape nouă.

Informațiuni la

ȘTEFAN DRAGOSIU senior

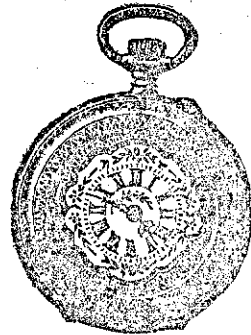
(431) 2—3

BLAJ

Cine vrea să cumpere ceas de busunar ieftin, să meargă la

M. Friedman

Ceasornicar și juvarier BLAJ

Aici se vând ceasuri cu 350 L., garanție un an.

Patefoane 2500—3000.

Tot aici se află cele mai frumoase cadouri de Sărbători.

Prețuri fixe, dar moderate

(460) 5—?

GALBEAZA

ailor și vitelor mari se vând decă sigur cu

DISTOL.

Câteva zile după tratament animalele sunt deplin sănătoase.

Pe fiecare capsulă originală este imprimat numele »Distol«.

De vânzare la farmacii și droguerii.

Depozit pentru Ardeal:

Drogueria Francisc Gergely,

Succesor

Cluj, Piața Unirii 21.

(257) 5—?